
140105 Söndagen efter nyår, tredje årgången Björn Helgesson

Guds hus

Målet med denna predikan är att kommentera uttrycket ”Fritt fall” som återkommande används i den inomkyrkliga debatten. Många debattörer hävdar med emfas att Svenska kyrkan befinner sig i fritt fall. Utifrån vissa teologiska debatter eller en del församlingars agerande i olika frågor menar man med att allt håller på att gå åt skogen. Vi har rört oss bort från någon form av stabilitet och klassisk kristen tro. Nu finns inte längre några barriärer eller fasta värden i vår kyrka. Fritt fall råder. Jag menar att detta sätt att resonera inte bara är historiskt felaktigt utan dessutom i sina förutsättningar strider mot den kristna verklighetssynen.

Rubriken för denna söndag är Guds hus och utifrån de bibeltexter vi fått vill jag ge några perspektiv på ordet hus så belysa frågan om det påstådda fria fallet.

Jag startar gärna vid huset som sådant, eftersom jag själv är husägare och husbyggare. Sedan många år bygger jag på fritiden hus i småland. Jag är dessutom uppvuxen i ett 1800-talshus i Porla Brunn och har nu själv en villa. Min barndom är präglad av att det ständigt fanns uppbrutna golv eller väggar där tilläggsisolering eller byte av stammar pågick. En av mina erfarenheter är att den som bor i eller bygger hus aldrig blir färdig. Ett hus är ett ständigt pågående projekt. Den slutsatsen tar jag även med mig när jag tänker kring hus i bibeln. Det har aldrig funnits en stabil oföränderlig kyrka. Varken fysiskt eller ideologiskt. Vår egen vackra kyrka har bara det senaste året fått sin orgel ombyggd och en extra toalett i kapprummet. Bibeln själv är ett tydligt vittne på att förståelsen av Gud och av hur efterföljelse ska se ut ständigt utvecklats. Enbart när makt kan förtrycka människors egna tankar och upplevelser har klassisk kristen tro rått. Själva vår reformatoriska grundtanke borde alltid göra oss öppna för att vår egen tro inte utgör en slutpunkt. Jag är övertygad om att Gud vill mer än det vi ser just nu. Eller som Lejonkungens pappa säger till sin son: *”Du är mer än vad du blivit”*. Talet om klassisk kristen tro är nys – kyrkan är en byggarbetsplats. Att försöka förhindra detta är övergrepp. Själva kyrkans princip har smak av fritt fall. Däremot inte sagt att fritt fall råder från Guds perspektiv. Jag återkommer strax till det.

”Men kan verkligen Gud bo på jorden?”, frågar sig kung Salomo. Himlen rymmer dig inte, än mindre det hus jag har byggt. Det kringvandrande israelitiska folket bar med sig ett portabelt tempel, ett tabernakel. Gud gav befallningen till detta. Det står skrivet: *”De skall göra en helgedom åt mig, så att jag kan bo mitt ibland dem”* 2 Mos. 25:8. Gud vill bo mitt ibland människor. Men studiet av människans religiositet visar att också människan ständigt sökt efter platser att möta Gud. Vi ser det i allt mellan totempålar och heliga källor. Viljan att mötas tycks ömsesidig när det gäller Gud och människa. Som en Kärlekshistoria. Gång på gång gör vi slut med varandra men blir ihop igen.

När de nomadiserade israeliterna blev bofasta blev också tempelplatsen bofast. Innan dess bar man omkring på ett portabelt tempel, noggrant beskrivet i moseböckerna. Men när folket blev bofast körde även Gud ner sina bopålar i Jerusalems berg. Den processen beskrivs bl. a i första konungaboken. Men man anar på några platser en ambivalens till templet, till huset. Är det inte att försöka begränsa Gud att bygga detta hus? Och skulle Gud verkligen efterfråga ett tempel? I dessa berättelser om kung David och Salomo blir

två linjer tydliga. Dels templet som byggnad och uttryck för Guds trohet och närvaro. Dels Davids hus i bemärkelsen hans släktled. David är mycket angelägen om att bevara sin egen makt och se till att hans efterkommandes makt inte hotas. Det är mycket jag och mitt i berättelsen. Gud visar sig gång på gång trogen mot David och hans ätt och templet som hus. Ett tempel som det för övrigt ständigt byggdes på. Kontinuitet med det bärbara tabernaklet men även nyskapande, reformation. Rivet och återuppbyggt allteftersom krigslyckan växlade. Och en ständig kamp från maktens sida för att ingen skulle tillbe Gud på andra platser eller andra sätt.

Så står Jesus framför detta tempel. Han driver ut affärsmännen och i den diskussion som följer avkrävs han mandat att klaga på den rådande ordningen. Svaret blir: *Riv ner detta tempel så skall jag låta det uppstå igen på tre dagar.* Man kan förstå att folk tyckte han var galen. I 46 år hade man byggt på den senaste versionen av templet och det var en jättebyggnad. Jesus, vet vi i backspegeln, talar inte om huset utan har flyttat fokus från huset, men också från Davids ätt, till sig själv. Ett oerhört tankesprång. Han själv är huset. Tecknet på Guds trohet och makt. Han själv är mötesplatsen med Gud. Perspektivförändring men också kontinuitet. Precis som templet ständigt byggdes ser vi att även Jesus växte. Från det lilla fostret i Maria till den vuxna mannen. Från barnets barnatro till vuxen tillit till Fadern. Inte heller Jesus var färdig. Det står bl. a vid några tillfällen att han förvånades, d v s han växte i insikt.

Har då bilden av huset nått sin slutpunkt med detta. Nej, inte. Jesus låter bilden utvecklas vidare. Det är inte bara han själv som är templet, Huset, utan nästa steg blir att alla kristna utgör detta hus. Han beskriver sig själv som *hörnstenen* (Ef. 2:20) i ett nytt husbygge där vi alla är stenar. *Levande stenar som slipas till* (1 pet. 2:5). Planen finns hos Fadern, hörnstenen är han själv och byggmästaren är Anden. Det är inte vi som bygger. Det byggs med oss. Hur vi slipas som stenar beskrivs i episteltexten: Medkänsla, enighet och kärlek tycks vara resultatet av slipandet av de enskilda stenarna.

Det är inte vi som bygger eller vet hur resultatet ska bli. *”Om inte HERREN bygger huset är arbetarnas möda förgäves.”* (Psaltaren 127:1) *”Från honom får hela kroppen sin tillväxt. Så byggs kroppen upp i kärlek, och den fogas samman och hålls ihop genom det stöd som varje led ger, alltefter den kraft som är utmätt åt varje särskild del.”* (Efesierbrevet 4:16, Folkbibeln).

Begreppet hus används alltså på flera sätt i Bibeln. Tempel och kyrkor, Davids ätteled, Jesus själv och så de kristna, både som gemenskap och som enskilda. Alla benämns hus

En del kristna upprepar ständigt att fritt fall råder i kyrkan. Jag menar att påståendet är falskt och inte anstår en kristen. Två skäl har jag för detta. För det första har det aldrig funnits någon färdig klassisk kristen tro som fallet kan ske ifrån. Alla våra insikter om Gud är provisorier i väntan på den fulla sanningen. Vi har alltid skäl att lära mer, att djupna i vår tro. För det andra så har inte vi byggplanen i vår hand. Byggplanen finns varken i Rom eller i Wittenberg. Det är Gud som bygger sin kyrka. Precis som jag gång på gång bygger om husen i småland bygger Gud sin kyrka. Ibland på överraskande sätt. Konstruktiv kritik framför vi i första hand genom att gestalta den i våra egna liv, insikt i byggplanen får vi genom bön. Låt oss vara nyfikna på det vi själva ännu inte sett. Kanske är det Gud som är på färde. Var inte för snabb med att förkasta förändringar du inte spontant tycker om. Gud kan verka i de mest oväntade strukturer och människor. Det är du och jag bevis för.

Missmodigt klagande anstår inte oss kristna. Vi är hoppets folk.
Har jag tolkat Ordet rätt kan man säga: (Amen)